

Příklady č.1

Úkol č.1

Příklad, který by nám měl pomoci porozumět, proč se objevuje také právní regulace společenských vztahů

1. Jedna fabrika XYZ znečišťuje ovzduší takovým způsobem, že v okolních zahradách pokud majitelé suší na zahradě prádlo, tak se prádlo zabarvuje na černo.

Pokuste se určit:

a) co je zde problémem, resp. co je zde zdrojem konfliktu

b) interpretujte tento konflikt z hlediska

i) ekonomického

ii) ekologického

iii) právního

iv) morálního

c) navrhněte řešení konfliktu jako

i) ekonom,

ii) ekolog,

iii) právník,

iv) etik

Úkol č.2

Příklady, které by nám měli pomoci porozumět rozdílu mezi právem a morálkou

Příklad č.1

"A se stěhoval a na tuto práci si pozval dva kamarády. Dověděl se o tom i kamarád B a přišel také pomoci. Při manipulaci s nábytkem si poranil nohu. B začal vymáhat po A náhradu škody. Měl na to nárok? "

Příklad č.2

"Jedna žena měla tři děti a při autonehodě jí umřel manžel, stala se ze dne na den vdovou. Bydlela v nájemném domě. Majitel domu ji dal úlevu a tři měsíce nemusela platit nájemné, po třech měsících však žena stále neplatila nájemné. Majitel ji dal výpověď a začal soudně vymáhat své pohledávky."

Jednal majitel domu správně?

Jednal majitel domu neeticky?

Úkol č.3a

Které z následujících vět jsou normativní věty

- a) Odevzdejte písemku!
- b) Měsíc je stálice
- c) Pravdomluvnost je morální ctnost
- d) Ředitel podniku by měl být svědomitým člověkem
- e) Zákaz střílet zvěř

3b)

Pokuste se převést tento normativní výrok do podoby právního předpisu:

"Rodiče jsou povinni vychovávat své děti, pečovat o jejich fyzický vývoj a připravovat je k užitečné práci."

Pro pobavení jedna anekdota, která charakterizuje jak některé evropské národy přistupují k realizaci norem:

- v Anglii- co není zakázáno, je povoleno
- v Německu- co není povoleno, je zakázáno
- ve Francii- je povoleno i to, co je zakázáno
- ve Španělsku - je zakázáno i to, co je povoleno

Úkol č.4

Příklad, který by nám měl pomoci porozumět tomu, jaký je rozdíl v pojetí vztahu morálky a práva v řecké a židovské tradici. Pokuste se charakterizovat základní znaky vztahu práva a morálky v řecké a hebrejské tradici a to na základě toho, z jakého pojetí (obrazu) člověka se zde vychází:

a) Příkladem židovské (hebrejské) tradice je interpretace významu slova "právo"

Hebrejské myšlení zná sedm různých slov pro vyjádření práva. Nejdůležitější je pojem "halakhah", jenž označuje právo, resp. povinnost stanovenou bohem. V božské vůli se právo a morálka překrývají. Božské právo "halakhah" se projevuje ve formě morálky (musar) a lidského práva (din). Spravedlivé právo je pouze to, které vychází z boží vůle a morální je pak jen to jednání člověka, které nepřesahuje rámec práva.

Jinými slovy, právo je zde důvodem morálky a jej jakousi "vnitřní mravnosti". Morálka by zde neměla smysl bez práva.

a) Příkladem řecké tradice je Platonův dialog "Kriton"

Přečtěte si pozorně uvedený úryvek:

Příklady č. 2

Úkol č. 1

Srovnajte tyto dva příběhy a pokuste se charakterizovat jejich základní znaky: